

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízдила a JUDr. Brigity Chrástilové v právní věci **žalobce: A. T.**, zastoupen JUDr. Irenou Slavíkovou, advokátkou, se sídlem Praha 1, Hybernská 9, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 13. 12. 2004, č. j. 48 Az 206/2004 - 18,

takto:

- I.** Usnesení Krajského soudu v Praze č. j. 48 Az 206/2004 - 18 ze dne 13. 12. 2004 **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.
- II.** Ustanovené zástupkyni žalobce, advokátce JUDr. Ireně Slavíkové, **se určuje** odměna za zastupování ve výši 2558,50 Kč. Odměna bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadá včas podanou kasační stížností usnesení Krajského soudu v Praze č. j. 48 Az 206/2004 - 18 ze dne 13. 12. 2004, kterým byla podle § 46 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), odmítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM - 1109/VL - 10 - P22 - 2004 ze dne 3. 8. 2004. Tímto rozhodnutím žalovaného nebyl stěžovateli udělen azyl pro nesplnění podmínek uvedených v § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), přitom bylo zároveň rozhodnuto, že se na stěžovatele nevztahuje překážka vycestování podle § 91 zákona o azylu.

V kasační stížnosti, k výzvě soudu řádně doplněné, uplatňuje stěžovatel kasační důvod podávaný z § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. a namítá nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí návrhu. Nesouhlasí se závěry Krajského soudu v Praze, podle něhož stěžovatelovo podání postrádalo základní náležitosti žaloby, což bylo neodstranitelným nedostatkem podání, a uvádí, že je občanem Ukrajiny, nezná české právo, a tedy měl být podle § 37 odst. 5 s. ř. s. vyzván k odstranění vad podání, což se nestalo. Kromě toho stěžovatel poukazuje na skutečnost, že na druhé straně své žaloby se k napadenému rozhodnutí žalovaného skutkově vyjadřuje, avšak krajský soud se tímto jeho vyjádřením nezabýval. Vzhledem k těmto skutečnostem stěžovatel navrhuje Nejvyššímu správnímu soudu, aby napadené usnesení krajského soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. Stěžovatel rovněž navrhl, aby byl jím podané kasační stížnosti přiznán odkladný účinek.

Z obsahu soudního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že podání stěžovatele doručené krajskému soudu dne 8. 9. 2004 bylo podáním formulářového typu, při soudním přezkumu rozhodnutí žalovaného o neudělení azylu hojně používaného. Z označení podání vyplývá, že jde o žalobu, je specifikována věc, v níž je žaloba podávána, je uvedeno rozhodnutí, proti kterému směřuje a je specifikován žalovaný. V části III. žaloby je uvedeno, že stěžovatel napadá výrok rozhodnutí žalovaného v celém rozsahu, tato část končí větou „Žalobní body tvrzené žalobcem jsou následující:“. Na tuto část navazuje azbukou psaný text. Po podání této žaloby byl vyžádán od žalovaného správní spis, účastníci byli poučeni o možnosti rozhodnout věc bez jednání a o složení senátu a následovalo usnesení o odmítnutí žaloby. To se opírá o argumentaci v tom směru, že žaloba neobsahuje žádné žalobní body, že stěžovatel (usnesení na str. 2, č. 1. 19, nesprávně uvádí, že jde o „žalobkyni“, tedy ženu) neuvedl, v čem konkrétně spočívá nezákonnost napadeného rozhodnutí žalovaného, a v důsledku dispoziční zásady za takového stavu nebylo povinností soudu stěžovatele vyzývat k doplnění žaloby. Usnesení krajského soudu bylo stěžovateli doručeno dne 31. 12. 2004 (zásilka určená do vlastních rukou byla uložena na poště dne 21. 12. 2004), kasační stížnost byla podána dne 10. 1. 2005.

Kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného usnesení (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené usnesení vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a je přípustná, neboť stěžovatel uplatňuje kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

Nejvyšší správní soud tedy přezkoumal napadené usnesení v rozsahu kasační stížnosti a z důvodu uplatněného v kasační stížnosti podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. a dospěl k závěru, že tato kasační stížnost je důvodná.

Krajský soud podání stěžovatele, kterým napadl rozhodnutí žalovaného, odmítl s poukazem na neodstranitelný nedostatek podmínek řízení, který spatřoval v tom, že podání stěžovatele neobsahovalo náležitosti stanovené v § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tedy žalobní body. Svůj závěr o neodstranitelnosti vad podání opřel přitom krajský soud o § 71 odst. 2 s. ř. s. Podle věty třetí tohoto ustanovení je možné rozšířit žalobu na dosud nenapadené výroky rozhodnutí nebo ji rozšířit o další žalobní body pouze ve lhůtě pro podání žaloby.

Nejvyšší správní soud nejprve přisvědčuje krajskému soudu v závěru, že neexistuje zákonná povinnost soudu v případech, kdy žaloba neobsahuje žádný žalobní bod, vyzývat žalobce k odstranění těchto vad ve smyslu § 37 odst. 5 s. ř. s., neboť takto široce pojímaná povinnost soudu by odporovala zásadě dispoziční a zásadě koncentrace řízení, v souladu s nimiž je řízení o žalobě koncipováno, jak vyplývá již z konstantní a publikované judikatury

Nejvyššího správního soudu. V této části tedy stěžovatelova kasační stížnost, vycházející z tvrzené povinnosti soudu k učinění takové výzvy, důvodnou není. Nemůže tu být přitom významnou národnost stěžovatele či jeho orientace v právním řádu. Na straně druhé však Nejvyšší správní soud považuje za nutné dodat, že právě uvedený závěr o neexistenci vyzývací povinnosti soudu při absenci jakéhokoli žalobního bodu nelze analogicky použít na situaci, kdy žaloba alespoň nějaký, byť ne zcela zřetelný žalobní bod obsahuje. Ustanovení § 71 odst. 2 věty třetí s. ř. s. totiž stanoví lhůtu pouze pro rozšíření žaloby na dosud nenapadené výroky rozhodnutí nebo o další žalobní body, a tedy i pro doplnění žalobního bodu do podání, které dosud žádný žalobní bod neobsahovalo, nikoli však na odstranění jiných vad žaloby. Vady žaloby jsou v takovém případě odstranitelné postupem podle § 37 odst. 5 s. ř. s., jak uvádí stěžovatel, podle něhož předseda senátu usnesením vyzve podatele k opravě nebo odstranění vad podání a stanoví k tomu lhůtu. Nejde-li tedy o situaci, kdy podání neobsahuje žádný žalobní bod, a jde-li naopak o situaci, kdy žalobní bod je formulován nedostatečně zřetelně, přesně a podrobně, popř. chybí-li v žalobě jiné náležitosti než žalobní body či vymezení rozsahu napadení správního rozhodnutí, je soud povinen postupovat podle § 37 odst. 5 s. ř. s. a usnesením vyzvat podatele k opravě nebo odstranění vad podání tak, aby mohlo být věcně projednáno. Pouze v případě, že podání není ve stanovené lhůtě doplněno nebo opraveno a v řízení není možno pro tento nedostatek pokračovat, odmítne soud usnesením řízení o takovém podání, přičemž o tomto následku musí být podatel ve výzvě poučen.

V této právní věci je tedy pro Nejvyšší správní soud klíčovou otázkou, zda byl ve stěžovatelově žalobě ke krajskému soudu obsažen žalobní bod či nikoli, neboť pouze tehdy, pokud by v něm obsažen nebyl, by se takový nedostatek jeho podání stal po uplynutí lhůty stanovené v § 71 odst. 2 věta třetí s. ř. s. nedostatkem neodstranitelným a bylo by důvodem k odmítnutí žaloby. Ohledně této otázky však nyní nelze učinit spolehlivý závěr, a to právě z důvodu, který je podstatou druhé ze stěžovatelových námitek. Je-li totiž v části III. žaloby uvedeno, že stěžovatel napadá výrok rozhodnutí žalovaného v celém rozsahu, končí-li tato část větou „Žalobní body tvrzené žalobcem jsou následující:“ a navazuje-li, jak stěžovatel v kasační stížnosti výslovně upozorňuje, na tuto část azbukou psaný text, pak by závěr o odmítnutí stěžovatelovy žaloby mohl obstát toliko za předpokladu, že by krajský soud dovodil, že ani v tomto textu žádný žalobní bod obsažen není, případně že se obsahem takového textu nemůže bez dalších stěžovatelových úkonů zabývat a k takovým úkonům jej vyzvat, to vše z důvodů, jež by z usnesení zřetelně vyplývaly. Ani jeden z právě uvedených závěrů však napadené usnesení neobsahuje, jakákoli zmínka o části, v níž nyní stěžovatel spatřuje skutkové důvody tvořící základ jeho žalobních bodů, napadené usnesení neobsahuje. Nelze tedy dospět k jinému závěru, než že se krajský soud při odmítnutí žaloby nezabýval celým jejím obsahem; jinak řečeno z napadeného rozhodnutí nevyplývá, zda se částí žaloby, na níž stěžovatel poukazuje, krajský soud nezabýval záměrně, anebo zda žalobní bod nebyl obsažen ani v té části, v níž přednes alespoň základu žalobních bodů nyní stěžovatel namítá. Za této situace nelze mít za prokázané splnění podmínek pro odmítnutí stěžovatelovy žaloby podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Tuto kasační námitku tedy Nejvyšší správní soud shledává důvodnou.

Přestože tedy Nejvyšší správní soud nepřisvědčuje stěžovatelově námitce, že by krajský soud měl stěžovatele vyzývat k doplnění žaloby i tehdy, pokud by v žalobě skutečně nebyl obsažen žádný žalobní bod, shledává důvodnou námitku, že krajský soud při vydání napadeného usnesení nevyčerpal celý obsah žaloby. To je důvodem ke zrušení napadeného usnesení.

Ze shora uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud kasační stížností napadené usnesení krajského soudu podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. V něm krajský soud nejprve vyhodnotí celý obsah žaloby včetně té části, jíž při předchozím projednání pozornost nevěnoval, a na základě tohoto vyhodnocení rozhodne o dalším průběhu řízení.

Pokud jde o náklady řízení o kasační stížnosti, o těch rozhodne podle § 110 odst. 2 s. ř. s. krajský soud v novém rozhodnutí.

Stěžovateli byla pro řízení o kasační stížnosti usnesením Krajského soudu v Praze č. j. 48 Az 206/2004 - 23 ze dne 10. 1. 2005 ustanovena zástupcem advokátka JUDr. Irena Slavíková. Té Nejvyšší správní soud přiznal odměnu za zastupování za uskutečnění dvou úkonů právní služby, každého z nich ve výši 1000 Kč, spočívajících v první poradě s klientem včetně převzetí zastoupení a v doplnění kasační stížnosti podle § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění pozdějších předpisů, společně se dvěma režijními paušály po 75 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu, to vše podle § 35 odst. 7 s. ř. s. společně s částkou odpovídající výši daně z přidané hodnoty, neboť ustanovená zástupkyně prokázala, že je jejím plátcem - celkem tedy 2558,50 Kč. Pokud jde o nahlédnutí do spisu, to Nejvyšší správní soud za úkon, za jehož uskutečnění by odměna náležela, zásadně nepovažuje, přitom ani v tomto případě neshledal okolností, jež by přiznání takové odměny odůvodňovaly. K vyplacení odměny stanovil soud přiměřenou lhůtu.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. ledna 2006

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu